

Отже, я прийшла до висновку, що підлітковий період є важливим етапом психічного та особистісного розвитку. Він характеризується значними змінами, які відбуваються у розвитку інтелектуальної, спонукальної та емоційно – вольової сфер, у становленні самосвідомості. Тому у ході виховання слід враховувати акцентуації характеру підлітків.

Г. Келюх

Науковий керівник - к. психол. н., доц. З. О. Романець

РЕЛІГІЙНА ПСИХОЛОГІЯ. ПРИРОДА І СУТНІСТЬ ВІРИ ЯК ОСНОВНОЇ СКЛАДОВОЇ РЕЛІГІЇ

Одним із відгалужень науки психології є релігійна психологія. На мою думку, одним з базових понять релігійної психології є психологія віри. Віра виникає у людини тільки тоді, коли вона зацікавлена у предметі своєї віри. Віра - це внутрішній психологічний стан людини, який характеризує ставлення останньої до предмету віри. Виділяють емоційно-чуттєву віру, яку ще часто називають сліпою, віру мислення, яка характерна для тих, хто усвідомлено намагається контролювати свої емоції, та розумову віру: вона знаходиться в гармонії з принципами розуму. Якщо розмірковувати логічно, то людина, вірить не самому об'єктові, а тій моделі, що створена її свідомістю.

На сьогоднішній день досить актуальною є проблема виникнення, формування та значимості релігійної віри як феномену людської психіки, її впливу на діяльність окремої особистості чи групи людей. За Юнгом досконалу цілісність і повноту людського «я» можна відшукати в релігійному досвіді, але щоби набути цього досвіду, людині необхідно сформувати свою віру, яка і буде спонукати свідомість до формування релігійного досвіду. Людина – істота надскладна. Весь час нею керують певні мотиви. Роблячи такий висновок, виникають питання: «Чому людина вірить у Бога? Яка мотивація цього?» Тому, якщо довіряти Юнгу, деякі люди бачать віру як шлях до моральної досконалості, цілісності, як те, що дає людині можливість стати морально позитивною і цілісною натурою.

Я впевнена, що кожен із нас у щось вірить, хоча б теоретично. Чому саме теоретично? Бо ходіння до церкви перетворилося для багатьох людей у звичку, вони дотримуються обрядів, у суть яких практично не вникають, повторюючи завчені з часом слова молитов, яких до кінця не розуміють. Одним словом, зміст поняття віри є дещо трансформованим.

Зараз науковці замислюються над тим, що *homo sapiens*, тобто людині розумній, час перетворитися на людину духовну. Цікавим є порівняння, співставлення релігії і науки. Особливо висловився на цю тему А. Ейнштейн, слова якого звучать так: «Наука без релігії неповноцінна, а релігія без науки сліпа». Зразу ж спадає на думку вислів, у якому йдеться, що теорія без практики – мертва, а практика без теорії – сліпа. Умовно можна провести паралелі: релігія – це теорія людського буття, його нематеріальна вагома половина, наука – практичне застосування засад релігії і друга, вже матеріальна, половина нашого буття. Релігія з'явилася разом з людиною і взяла на себе тягар дбати про людську душу. Зрештою, наука і релігія схожі: людина, досліджуючи навколишній світ, відкрила для себе, так би мовити, первісну релігію. Досліджуючи той самий навколишній світ, людина зумовила появу науки. Тому наука і релігія рівноправні.

Варто зазначити, що багато найвизначніших відкриттів відбувалися несподівано і, доволі, загадково. Деякі науковці змарнували кілька десятиліть на пошук відповідей на певні питання, аж раптом ті відкривалися їм в один момент. У зв'язку з тим, академік Фортов зауважив, що «поглиблений науковий пошук часом схожий на релігійні одкровення». Так, людство отримало періодичну таблицю хімічних елементів, яка наснилася Менделєєву, збірку етичних законів, які у маніакальному стані написав Лютер, дізналося про структуру атома зі сну Н. Бора Зрозуміло, що про науку тут і мови не було, адже свідомість людини в той момент, коли вона спить чи перебуває в трансі не працює. І як кумедно би це не звучало, але якби не те яблуко, а точніше його падіння на голову Ньютона, можливо, ми б і не здогадувалися про існування закону земного тяжіння.

Попри таку випадковість ми віримо в беззаперечність цих відкриттів більше, ніж в існування Бога або певної надматерії, яка є неосяжною для людського ока. То що ж потрібно для того, щоб ми вірили? Наявність фактів? З вище сказаного випливає, що факти тут ні до чого. Можна лише процитувати французького філософа ХІХ століття Шюре: «Релігія відповідає на запити серця, звідси її магічна сила, наука – на запити душі, звідси її непоборна міць...».

Вчені були шоковані, виявивши, що за останнє тисячоліття ми отримали ті знання, які були відомі на Сході три тисячі років тому. Зокрема, науковців зацікавив буддизм. І це не дивно! Ще творці квантової механіки Н. Бор і В. Гейзенберг звертали увагу на ідейну схожість між східним світосприйняттям і філософією квантової фізики. Наші предки вірили в цілющу дію молитви. Зараз це науково доведено. «...Коли над свічкою читають молитву, звукові вібрації викликають коливання плазми, і вона переводить їх в торсійні хвилі, які підносяться до Бога». Тому не варто недооцінювати релігію і таке явище як віра.